

JTF-rahoitus Etelä-Pohjanmaalla

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Alue ja rakennepolitiikan ohjelma

HUOM. Muutokset mahdollisia. Materiaali on laadittu 1.11.2022 olemassa olevan tiedon pohjalta. EU-komissio ei ole vielä virallisesti hyväksynyt alueellisia JTF-suunnitelmia.

Euroopan unionin
osarahoittama

Mikä JTF on?

- Alue- ja rakennepolitiikan ohjelman (Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027) uusi rahoitusväline
- Englanniksi Just Transition Fund (JTF) eli oikeudenmukaisen siirtymän rahasto
- Tukee alueita, joille EU:n tavoite olla ilmastoneutraali aiheuttaa sosioekonomisia ja ympäristöllisiä haittavaikutuksia
- JTF liittyy eri EU-maissa eri asioihin, esimerkiksi hiilikaivokset, liuskeöljy, ruskohiili, turve,... -> näistä luopumisen vaikutukset
- JTF:n lisäksi alue- ja rakennepolitiikan ohjelma sisältää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) toimet

JTF Suomessa

- Rahastolla vastataan **turvetuotannon** vähentämisestä aiheutuviin sosioekonomisiin ja ympäristöllisiin haittavaikutuksiin alueilla, jossa edellytykset muutokseen sopeutumiseen ovat heikoimmat
- Suomen tavoitteena on vähintään puolittaa turpeen energiakäyttö vuoteen 2030 mennessä, todennäköisesti muutos etenee tavoitetta nopeammin
- Turvetoimiala työllistää Suomessa noin 2 500 henkilötyövuotta
- Toimialan nopean ja huomattavan supistumisen välittömät ja välilliset haittavaikutukset aluetalouksiin ja työllisyyteen ovat merkittäviä

Maakunta	Rahoitus yhteensä 2021-2027 M€
Pohjois-Pohjanmaa	118,5
Pohjois-Savo	82
Lappi	62,1
Pohjois-Karjala	55,5
Keski-Suomi	47,2
Etelä-Savo	43
Etelä-Pohjanmaa	40,8
Kymenlaakso	32,6
Satakunta	26,7
Etelä-Karjala	25,6
Keski-Pohjanmaa	19,5
Pohjanmaa	18,9
Kainuu	14,8
Pirkanmaa (neljä kuntaa)	4,3
YHTEENSÄ	591,7

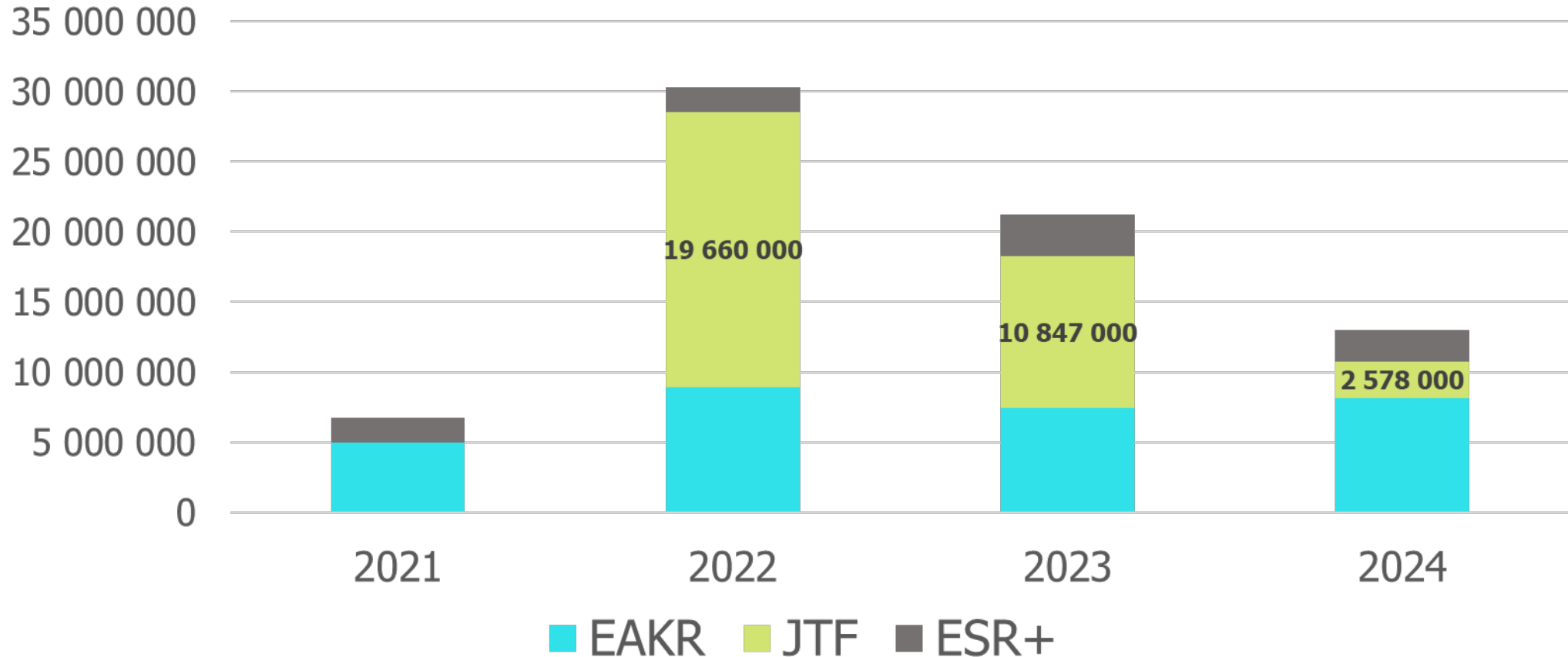
Turvetoimiala Etelä-Pohjanmaalla

- Turvetoimialan suorat ja välilliset työpaikat vuonna 2021 olivat 343 htv
- Turvetoimialan bruttoarvo oli noin 60 M€
 - Turvealan tuottamasta arvosta n. 40 % muodostuu turvealalla, 30 % muilla toimialoilla, 20 % tuonnista ja vajaat 5 % veroista
- Turpeen käyttö energiantuotannon polttoaineena on v. 2019–20 vähentynyt n. 12 %, mutta on kuitenkin edelleen korkea, n. 63 % (koko maa: 17 %)
- Turvetuotantoalueiden ala on n. 12 250 ha (v. 2020)
- Siirtymällä on Etelä-Pohjanmaalla merkittäviä alueellisia vaikutuksia. Haasteita lisää siirtymän ennakoitua nopeampi vauhti.
- Turvealan työllistävä vaikutus suhteessa maakunnan kokonaistyöllisyyteen on Etelä-Pohjanmaalla Suomen suurin, 0,56 %.
- Eteläpohjalaisista turvealan yrityksistä 71 % sijaitsee ydinmaaseudulla ja 19 % harvaan asutulla maaseudulla, joissa koulutautumisen ja uuden yritystoiminnan mahdollisuudet ovat rajatut
- Useat alat ja toiminnot ovat siirtymän johdosta murroksessa (esim. kasvu- ja kuiviketurvetta hyödyntävät toimialat, koneurakointi, kuljetus)

Maakunnassa 33 milj. € JTF-rahoitusta käytettävissä alkuvuosina!

EP:n alue- ja rakennepolitiikan rahoitus 2021-2024

Etelä-Pohjanmaan JTF-suunnitelma

1

Yritystoiminnan ja osaamisen vahvistaminen hiilineutraaliin talouteen siirtymisessä

2

Uusiutuvan energiantuotannon kasvattaminen

3

Soiden ennallistaminen ja turvemaiden kestävä käyttö

JTF-suunnitelma koostuu kolmesta kokonaisuudesta

Kaikki JTF-hankkeiden on oltava [Etelä-Pohjanmaan JTF-suunnitelman](#) mukaisia, ja rahoituksen suuntaamisessa huomioidaan [Etelä-Pohjanmaan maakuntaohjelma](#)

Suunnitelmaa rahoittavat Keski-Suomen ELY-keskus ja Etelä-Pohjanmaan liitto

Euroopan unionin osarahoittama

Etelä-Pohjanmaan JTF-suunnitelma: tavoitteet 1/3

1

**Yritystoiminnan ja
osaamisen
vahvistaminen
hiilineutraaliin
talouteen siirtymisessä**

Tavoitteena on, että

- turvealalta työttömäksi jääneet ovat uudelleentyöllistyneet tai -kouluttautuneet, ja nuorille on löytynyt koulutuspolkuja ja työmahdollisuuksia
- Turvealalta pois siirtyneet yritykset ovat suunnanneet liiketoimintaansa uudelleen
- Yritysten uudistumisen ja omistajavaihdosten myötä on luotu uusia työpaikkoja
- turpeelle on maakunnassa kehitetty ympäristökestävästi innovatiivisia käyttömuotoja. Maatalous- ja kasvihuonetuotannossa on käytössä uusia turvetta korvaavia materiaaleja.
- yrityksissä on hyvää liiketoimintaosaamista ja digitaaliset valmiudet

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Etelä-Pohjanmaan JTF-suunnitelma: tavoitteet 2/3

2

Uusiutuvan energiantuotannon kasvattaminen

Tavoitteena on, että

- energiaturpeen käytön vähenemisestä syntynyt energiavaje on korvattu uusiutuvan energian ratkaisuilla
- metsäenergian käyttö on toteutettu ilmastokestävästi ja monimuotoisuus ei ole heikentynyt.
- maakunnassa on panostettu TKI-toimintaan ja edistyneiden teknologioiden käyttöönottoon, jotka tähtäävät uusiutuvan energian saatavuuteen, päästöjen vähentämiseen ja energiatehokkuuteen.
- yritykset ovat aloittaneet energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa.
- yrityksissä, TKI-toiminnassa ja osaamisessa toteutunut kehitys mahdollistaa polttoon perustumattomien energiantuotantoratkaisujen käyttöönoton keskipitkällä aikavälillä.

Etelä-Pohjanmaan JTF-suunnitelma: tavoitteet 3/3

3

**Soiden ennallistaminen
ja turvemaiden kestävä
käyttö**

Tavoitteena on, että

- turvetuotannosta poistuneilla alueilla on siirrytty kestävästi seuraavaan maankäyttömuotoon ja ominaisuuksiltaan sopivat suot on ennallistettu
- turvemaista ja niiden kestävästä käytöstä on alueella hyvä tilannekuva, ja maanomistajat saavat tukea turvemaiden suunnitteluun
- soiden ennallistaminen ja turvemaiden kestävä käyttö on luonut uusia työpaikkoja ja siihen liittyvä osaaminen on vahvistunut
- turvemaiden maankäytössä on varmistettu, että turpeen hiilivarastot eivät vapaudu ilmakehään

**Euroopan unionin
osarahoittama**

JTF:n määrälliset tavoitteet Etelä-Pohjanmaalla 2021-2027

Tuotosindikaattorit	Tavoite	Tulosindikaattorit	Tavoite
Tuetut yritykset yhteensä	155	Tuettuihin yksiköihin luodut työpaikat	300
Avustuksilla tuetut yritykset	116	Tuote- tai prosessi-innovaatioita tekevät (pk-yritykset)	47
De minimis –tukea saaneet yritykset	39	Yritykset, joilla on suurempi liikevaihto	116
Tuetut uudet yritykset	39	Verkostojen ja innovaatioekosysteemien kehittämät innovaatiot, tuotteet ja palvelut	120
Yhteisiin tutkimushankkeisiin osallistuvat tutkimusorganisaatiot	6	Pk-yritykset, jotka aloittavat uuden liiketoiminnan	47
Yritykset yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa	340	Pk-yritykset, jotka aloittavat energiatehokkuuteen tai uusiutuvan energian ratkaisuihin perustuvaa uutta liiketoimintaa	40
Tuen piiriin kuuluvan kunnostetun ja jälkikäyttöön otetun maaperän pinta-ala (ha)	4000		
Osallistuneet 18-29-vuotiaat nuoret	85	Osallistujat, jotka saavat ammattipätevyyden	50

Keski-Suomen ELY-keskus

Euroopan unionin
osarahoittama

ELY-keskuksen rahoitus 2023-2024

Yritysrahoitus kasvuun ja kansainvälistymiseen

Yritysrahoitus 9,8 M€ suunnataan

- pk-yritysten uudistamiseen ja elinkeinorakenteen monipuolistamiseen.
 - Pk-yritysten investointeihin ja muihin kehittämistoimenpiteisiin.
 - pk-yritysten resurssiviisaan kasvun tukemiseen koti- ja ulkomaan markkinoilla
 - pk-yritysten kasvu- ja kansainvälistymisvalmiuksien, liiketoimintaosaamisen, digitalisaation, tuotekehitys- ja innovaatiotoiminnan kehittämiseen ja niitä tukeviin investointeihin
 - pk-yritysten energia- ja materiaalitehokkuuden kehittämiseen
- Avustuksella vaikutetaan myös maakunnan vahvojen toimialojen uudistumiseen ja parannetaan yritysverkostoissa toimivien yritysten kilpailukykyä
 - Hankkeiden tulee edistää EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamista
 - Avustuksia suunnattaessa otetaan huomioon EP:n maakunnan älykkään erikoistumisen kärjiksi valitut painoalat: kestävät ruokaekosysteemit ja biotalouden uudet ratkaisut, älykkäät teknologiat sekä hyvinvointi- ja elämystalous.

Tutustu tarkemmin [Länsi-Suomen yritysrahoitusstrategiaan](#) ja [JTF-suunnitelman](#) painotuksiin!

Euroopan unionin
osarahoittama

Yrityksen kehittämisavustuksen enimmäismäärä

Investoinnit				
	Suuryritys	Keskisuuri yritys	Pienyritys	Mikroyritys
Tukialue 2: Järviseutu ja Kuusiokunnat	15 %	25 %	35 %	35 %
Tukialue 3: Muu Etelä-Pohjanmaa	-	10 %	20 %	20 %

Huom! JTF- rahoitusta ei voida myöntää suuryrityksille

Kehittäminen				
Suuryritys	Keskisuuri yritys	Pienyritys	Mikroyritys	
-	50 %	50 %	50 %	

Keskisuuri yritys
Alle 250 hlöä
Liikevaihto alle 50 M€
tai tase alle 43 M€

Pienyritys
Alle 50 hlöä
Liikevaihto tai tase
alle 10 M€

Mikroyritys
Alle 10 hlöä
Liikevaihto tai tase
alle 2 M€

Euroopan unionin
osarahoittama

Yritysrahoitusta ei voida myöntää

- Hankkeisiin, joita tuetaan muilla rahoitusvälineillä, esimerkiksi:
 - Business Finlandin myöntämä energiatuki energiatuotannon investointeihin
 - Energiainfrastrukturi ja energiainvestoinnit, myös polttoon perustumattomat teknologiat kuten aurinkopaneelit, lämpökaivot, lämpöakut yms. olemassa oleva teknologia, jota voidaan rahoittaa JTF-mekanismiin sisältyvistä lainajärjestelyistä yrityksille ja julkiselle sektorille (InvestEU)
- Kala-, maa- tai metsätalouden alkutuotantoon
- Maataloustuotteiden jalostukseen tai maataloustuotteiden kaupan pitämiseen
- Maahantuonti-, agentuuri-, vähittäis- ja tukkukaupoille tai em. toimialojen verkkokaupoille
- Yksityishenkilöille ja kotitalouksille kuluttajapalveluita tarjoaville, paikallisilla markkinoilla toimiville yrityksille
- Rakennusurakointiin
- Korvausinvestointeihin

Toimintaympäristön kehittämisavustus

- **Osa yritysrahoituksesta** voidaan kohdentaa yritysten toimintaympäristöä ja yritystoiminnan yleisiä kehittämisedellytyksiä parantaviin hankkeisiin
 - Tukea voidaan myöntää voittoa tavoittelemattomille julkisille ja yksityisille yhteisöille sekä säätiöille
 - Tukitaso kehittämistoimenpiteissä on enintään 80 % ja investoinneissa enintään 45 %
- Tukea suunnataan pk-yritystoimintaan välittömästi vaikuttaviin, uutuusarvoa sisältäviin hankkeisiin:
 - yritystoiminnan kannalta tarpeellisiin selvityksiin
 - pk-yritysten tarvitsemien palvelujen kehittämiseen
 - yritysten yhteistyön edistämiseen
 - muihin pk-yritysten kehittämisedellytyksiä merkittävästi parantaviin hankkeisiin

Turvesoiden ennallistaminen ja vesistökuunnostukset

- **Rahoitus kohdennetaan**

- turvetuotannosta poistuvien soiden ennallistamiseen, missä ensisijaisena tavoitteena on palauttaa suon rakenne ja toiminta lähelle ennen ojitusta vallinneeseen ekologiseen ja hydrologiseen tilaan. Ennallistaminen voi tarkoittaa myös kosteikkojen ja vesialueiden tai kaikkien näiden yhdistelmien perustamista alueille, joiden luontaiset ominaisuudet soveltuvat niihin parhaiten
- turvetuotannon vaikutusalueilla olevien vesistöalueiden ja niiden ranta-alueiden kunnostamiseen, kun tavoitteena on vesistön käyttökelpoisuuden parantaminen (mm. vesikasvien poistoilla, ravintoketju-kunnostuksilla, hapetuksilla, ruoppauksilla, vedenpinnan nostoilla). Kunnostustoimet voivat kohdentua myös virtavesiin.
- selvityksiin ennallistamisen ja muiden kestävien jälkikäyttömuotojen edellytyksistä ja mahdollisuuksista

Tukitaso kehittämishankkeissa on enintään 80 % ja investoinneissa 70 %

Työllisyys, osaaminen ja osallisuus

“ESR+-tyyppinen” rahoitus kohdennetaan

- uudelleenkoulutukseen ja uusien taitojen hankkimiseen; tällä luodaan mahdollisuuksia turpeen energiakäytön alasajosta kärsiville aloille ja nuorille
- muuntokoulutuksella voidaan vastata työvoimapulaan, joten toimia voidaan kohdentaa mm. luonnonvara-alan opetusta tarjoavien ammatillisten oppilaitosten koulutusohjelmien kehittämiseen
- vaikeasti työllistyvien koulutus- tai työmarkkinapolkujen löytymistä tuetaan hyödyntämällä moniammatillisia verkostoja

Tukitaso on enintään 80 %

Euroopan unionin
osarahoittama

Lisätietoa

- ELY-keskusten pk-yritysrahoitus- neuvontapalvelu antaa neuvontaa yrityshankkeiden rahoitusmahdollisuuksista ja asioinnista erityisesti EU-ohjelmärahoituksen 2021-2027 osalta.
- ***Pk-yrityksen rahoitus – kysy asiantuntijalta: soita 0295 024 800.***
- Tarvittaessa voi myös olla yhteydessä ELY-keskuksen rahoitusasiantuntijaan
- Tarkemmat tiedot avoimena olevista hauista: [Rakennerahastot.fi](https://www.rakennerahastot.fi)
- **JTF- ohjelman osalta haut käynnistyvät vuoden 2023 puolella**

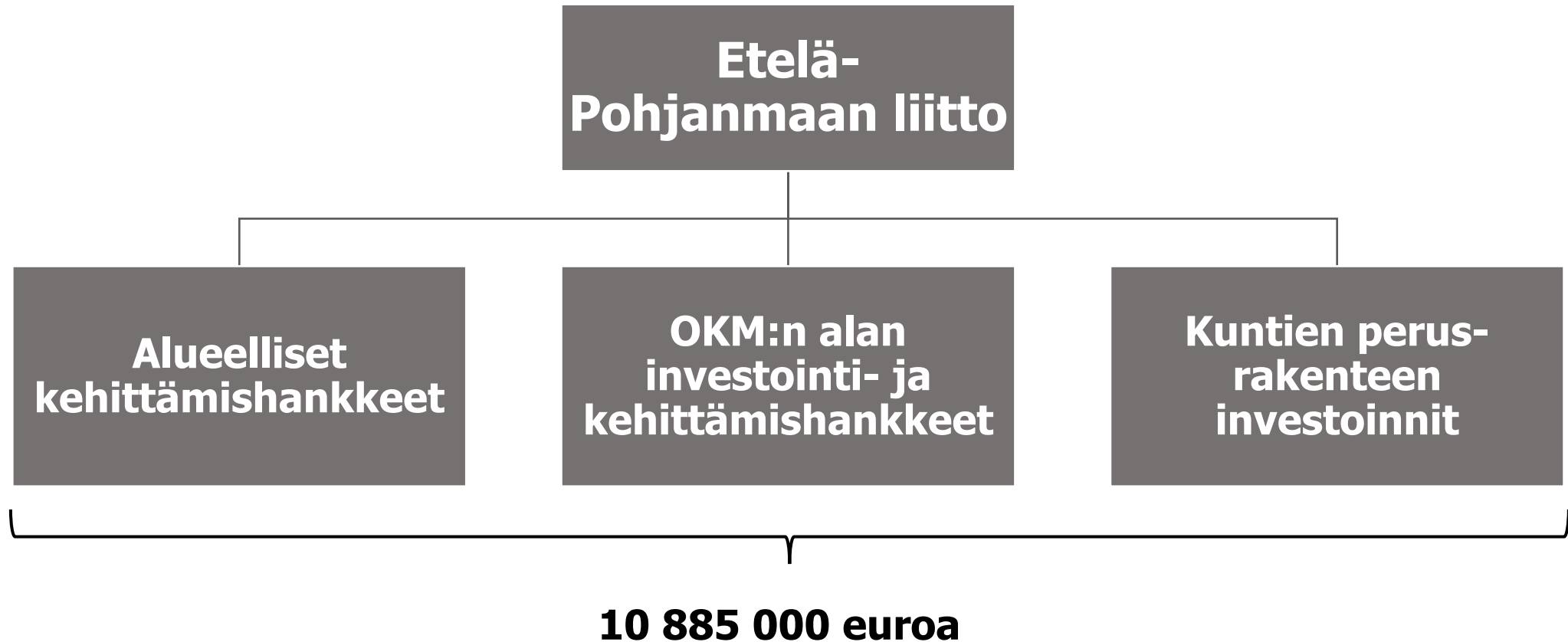

Etelä-Pohjanmaan liitto

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Etelä-Pohjanmaan liiton JTF-rahoitus 2021-2024

Alueelliset kehittämishankkeet

Rahoitus kohdennetaan

- Hankkeisiin, jotka tuottavat ratkaisuja alueen elinkeinoelämän kehittämistarpeisiin
- kuntien välisen elinkeinopoliittisen yhteistyön kehittämishankkeisiin
- muihin kehittämishankkeisiin Etelä-Pohjanmaan maakuntaohjelman toteuttamiseksi

Etelä-Pohjamaan liitto ei voi myöntää tukea yksittäiselle yritykselle sen liiketoiminnan kehittämiseen

- **Tukitaso kehittämistoimenpiteissä on enintään 80 % ja investoinneissa 70 %**
 - kehittämishankkeeseen liittyvän investoinnin on oltava välttämätön kehittämishankkeen toteuttamiselle
 - investoinnin osuus voi olla enintään puolet hankkeen kokonaiskustannuksista

Opetus- ja kulttuuriministeriön toimialan kehittämisen- ja investointihankkeet

- **Rahoitus kohdennetaan** OKM:n alan (mm. tutkimus- ja innovaatiotoiminta, koulutus, kulttuuri) hanketoimintaan
- Etusijalla ovat vihreää ja digitaalista siirtymää edistävät hankkeet, joilla monipuolistetaan ja vahvistetaan aluetaloutta
- **Tukitaso kehittämistoimenpiteissä on enintään 80 % ja investoinneissa 70 %**
 - Hanke voi muodostua kokonaan kehittämistoimenpiteistä tai investoinnista tai olla näiden yhdistelmä; pääsääntöisesti investointihankkeissa kuitenkin on edellytyksenä investointiin liittyvä erillinen kehittämishanke
 - merkittävässä hankkeissa pyydämme opetus- ja kulttuuriministeriöltä lausunnon
- **Tukea ei myönnetä**
 - perustutkimukseen
 - hankkeisiin, joita tuetaan muilla rahoitusvälineillä kuten ESR+

Kuntien perusrakenteen investoinnit

- **Mikäli EU-komissio asian hyväksyy**, rahoitusta voidaan kohdentaa bioenergiajakeiden käsittely- ja varastointialueiden rakentamiseen (ns. bioenergiaterminaalit) silloin kun hakijana on kunta tai kuntayhtymä
 - Biomassan varastointiin ja hakettamiseen tarkoitetut terminaalialueet, jotka parantavat haketoimitusten varmuutta ja polttoaineiden laatua sekä tehostavat kuljetusten ja haketuksen logistiikkaa. Terminaalialueella voidaan sekoittaa eri energiajakeita, ja niillä sekoitetut polttoainekuormat huomioivat paremmin lämpölaitosten tehontarpeet eri vuodenaikoina.
 - Valintaperusteiden mukaisesti biomassan käyttöön liittyvissä investoinneissa on tarkistettava DNSH-periaatteen toteutuminen.
 - Investointi voidaan toteuttaa kuntahankkeena, jolloin terminaali on kaikkien alan yritysten käytettävissä
- **Tukitaso investoinneissa on enintään 70 %**
- **Tukea ei voida myöntää** esim. teiden rakentamiseen tai laajakaistoihin

Huomioitavaa

Euroopan unionin
osarahoittama

Do no significant harm-periaate

JTF-hanke ei saa aiheuttaa merkittävää haittaa millekään EU:n kestävän rahoituksen ympäristötavoitteelle:

- ilmastonmuutoksen hillintä
- ilmastonmuutokseen sopeutuminen
- vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu
- siirtyminen kiertotalouteen
- ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen sekä
- biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen

Periaate koskee kaikkia investointeja!

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Suhde muihin rahastoihin

Vähähiilisen siirtymän haittavaikutusten minimoimiseksi JTF-rahoituksessa korostetaan elinkeinojen monipuolistamista ja toimialan työvoiman sopeuttamista

- Toimenpiteissä huomioidaan maakuntaohjelman painotukset sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän työpaikat, teknologiat ja uudet liiketoimintamahdollisuudet
- JTF poikkeaa EAKR-toimenpiteistä lähtökohtansa ja näkökulmansa osalta, mutta eroja ei ole yksittäisen hankkeen tasolla
- ESR+ -tyyppiset työvoiman uudelleen koulutuksen ja -työllistämisen toimenpiteet suunnataan ensisijaisesti turvesektorilta työttömiksi jääneisiin ja sektorin työttömyysuhanalaisiin, erityskohderyhmänä nuoret

JTF-, EAKR- ja ESR+ -toimenpiteissä on sama:

- rahoituksen lainsäädäntöperusta
- yleiskustannusmallit
- palkkakustannusmallit
- EURA2021-tietojärjestelmä
- hakumenettely (määräaikaiset rahoitushaut)
- enimmäistukitasot
- Keski-Suomen ELY-keskuksen ja Etelä-Pohjanmaan liiton työnjako rahoittajina

Aikataulu (tilanne 1.1.2022)

- Valtioneuvosto hyväksyi JTF:n 20.10 osaksi alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa. Ohjelma-asiakirja ja alueelliset JTF-suunnitelmat lähetettiin komission viralliseen hyväksymismenettelyyn. Hyväksyminen tapahtunee vuoden 2022 loppuun mennessä.
- **JTF-haut avautuvat alkuvuodesta 2023**
 - Hakuilmoitukset, hakemukset ja päätökset [EURA2021-järjestelmässä](#)
 - Hakemus tulee aina kohdistaa yhteen, avoinna olevaan hakuun
 - Avoinna olevat haut löytyvät EURA2021-järjestelmän lisäksi sivustolta www.rakennerahastot.fi sekä rahoittajien viestintäkanavista
- JTF-rahoitus on hyvin etupainotteinen, ja EU:n budjettisääntöjen takia merkittävä osa rahoituksesta tulee olla maksettuna (eli hankkeiden toteutettuina) vuoden 2025 loppuun mennessä

Yhteystiedot ELY-keskuksessa

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Keski-Suomen ELY-keskus

Hankkeiden rahoitus:

Yritysrahoitus ja toimintaympäristötuki:

rahoitusasiantuntija Leena Foudila, puh. 0295 027 545

rahoitusasiantuntija Juha Tentke, puh. 0295 024 199

Ennallistamis- ja vesistöhankeet:

rahoitusasiantuntija Kati Laitala, puh. 0295 028 656

rahoitusasiantuntija Janne Nummi, puh. 0295 024 672

Työllisyys, osaaminen, osallisuus:

rahoitusasiantuntija Merja Enlund, puh. 0295 027 697

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Ennallistamis- ja vesistöhankeiden toteutettavuus ja lupa-asiat:

ympäristönsuojelu Anne Polso, puh. 0295 027 975

vesistökuunnostukset Jyrki Latvala, puh. 0295 027 861

Euroopan unionin
osarahoittama

Yhteystiedot Etelä-Pohjanmaan liitossa

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@etela-pohjanmaa.fi

Hankerahoitus:

kehittämisasiantuntija Mikko Kangas, puh. 040 5571 359

kehittämisasiantuntija Päivi Mäntymäki, puh. 040 4807 858

kehittämisasiantuntija Minna Nikkari, puh. 040 1801 406

Tukipäätökset:

aluekehitysjohtaja Heli Rintala, puh. 0400 172 202

Euroopan unionin
osarahoittama

Kiitos

www.rakennerahastot.fi

Euroopan unionin
osarahoittama